

**آیین نامه نظارت بر عملکرد شرکت های شارژ و تعمیر
خاموش کننده های دستی آتش نشانی**

(پیش نویس غیر قابل استناد)

ماده یکم (۱): این آیین نامه جهت نظارت بر عملکرد شرکت های ارائه دهنده خدمات شارژ و تعمیر خاموش کننده های آتش نشانی و در راستای شفاف سازی و نظام مند نمودن فرآیند مذکور بر اساس موضوع مصوبه «آیین نامه تعیین صلاحیت و رتبه بندی شرکت های ارائه دهنده خدمات ایمنی و آتش نشانی» ابلاغی به شماره ۱۶۱۸۰ / ۱۵۲۵ / ۱۶۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۷ تدوین و تصویب شده است.

ماده دوم (۲): تعاریف

سازمان

در این آیین نامه، منظور سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران می باشد.

شرکت های ذی صلاح خدمات شارژ

شرکت هایی که حوزه فعالیت آن ها تعمیر، نگهداری و شارژ خاموش کننده های قابل حمل آتش نشانی مطابق دستورالعمل های مورد تایید سازمان می باشد.

فهرست شرکت های ذی صلاح شارژ

فهرستی متشکل از نام و مشخصات شرکت های ارائه دهنده خدمات شارژ خاموش کننده با ذکر نوع خاموش کننده هایی که شرکت مجاز به شارژ آنها باشد. این فهرست در سایت رسمی سازمان آتش نشانی تهران، درج و اطلاع رسانی عمومی شده است.

دستورالعمل شارژ

دستورالعملی به منظور سرویس و کنترل شارژ خاموش کننده های دستی و چرخدار آتش نشانی، که توسط اتحادیه صنف تولیدکنندگان و فروشندگان لوازم ایمنی، کلاه و آتش نشانی تنظیم شده و پس از افزوده شدن الزامات مد نظر این آیین نامه، در سایت رسمی سازمان آتش نشانی اطلاع رسانی گردیده است.

خاموش کننده جایگزین

خاموش کننده ای که به منظور پیشگیری از حوادث احتمالی در زمان ارسال خاموش کننده به محل شارژ، توسط شرکت به صورت امانی به متقاضی تحویل شده و پس از عودت خاموش کننده ها، مجدداً دریافت می گردد.

گواهینامه آموزش شارژ

گواهینامه ای که پس از گذراندن دوره آموزشی فنی، توسط سازمان صادر می شود.

رنگ سال

رنگی که به منظور جلوگیری از به کارگیری پودرهای مستعمل، توسط سازمان برای سال های مختلف آتی مشخص شده و باید در واشر آب بندی و پودر مورد استفاده در خاموش کننده های شارژ شده در سال مربوطه، اعمال شده باشد. این رنگ برای ۵ سال آینده مطابق جدول ذیل تعیین شده و پس از گذشت ۵ سال، مجدداً از ابتدا مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

ABC	BC	نوع پودر
سبز	قرمز	رنگ سال ۱۴۰۰
آبی	سبز	رنگ سال ۱۴۰۱
زرد	آبی	رنگ سال ۱۴۰۲
خاکستری	زرد	رنگ سال ۱۴۰۳
قرمز	خاکستری	رنگ سال ۱۴۰۴

الف) کمیته تعیین صلاحیت / نظارت و رسیدگی به تخلفات

کمیته‌ای متشکل از اعضای ذیل که وظیفه تعیین صلاحیت شرکت های ذی صلاح شارژ و نظارت و رسیدگی به تخلفات شرکت های مذکور، مطابق مفاد این آیین نامه را دارند.

- ۱- معاون ایمنی و پیشگیری سازمان - (رئیس کمیته)
- ۲- مدیر اداره مطالعات فنی معاونت پیشگیری سازمان - (دبیر کمیته)
- ۳- نمایندگان نهادهای نظارتی سازمان - (عضو)
- ۴- نماینده شورای اسلامی شهر تهران - (عضو)
- ۵- نماینده سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی استان تهران - (عضو)
- ۶- نماینده سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران - (عضو)
- ۷- یک نفر کارشناس حقیقی مطلع به پیشنهاد سازمان و تایید اعضا (عضو)
- ۸- نماینده اتحادیه ایمنی و آتش نشانی - (عضو)
- ۹- کارشناس فنی و تخصصی مرتبط با موضوع - (بدون حق رای)

تبصره: نمایندگان نهادهای نظارتی سازمان حسب معرفی کتبی حوزه ذی ربط و حتی الامکان به صورت ثابت، تعیین می گردند.

ب) کارگروه رسیدگی به اعتراضات

کارگروهی متشکل از اعضای ذیل که وظیفه رسیدگی اولیه به اعتراضات را دارد.

- ۱- مدیر واحد بازرسی سازمان - (رئیس کارگروه)
- ۲- نماینده واحد حراست سازمان - (عضو)
- ۳- مدیران داخلی معاونت پیشگیری سازمان مرتبط با حوزه تخلف و اعتراض وارده - (عضو)
- ۴- کارشناس فنی و تخصصی مرتبط با موضوع - (بدون حق رای)

ماده (۴): نحوه تعیین صلاحیت و بازدید های دوره ای

۱- پس از ارائه درخواست به انضمام مدارک و مستندات الزامی و سپس تشکیل پرونده، بازدید کارشناسی توسط کارشناسان سازمان انجام شده و در صورت تایید در بازدید کارشناسی و پذیرش در جلسه تعیین صلاحیت، نام شرکت، با ذکر اطلاعات اولیه شرکت و همچنین صلاحیت های احراز شده توسط وی، در سایت رسمی سازمان، اطلاع رسانی خواهد گردید.

۲- سازمان در هر سال شمسی، ۴ مرتبه نسبت به بازدید کارشناسی بدون هماهنگی قبلی، از محل شارژ اقدام نموده و در هر مرتبه ۱ نمونه خاموش کننده شارژ شده به صورت تصادفی انتخاب شده و پس از مهر و موم شدن، به منظور بررسی صحت رعایت الزامات دستورالعمل شارژ، به آزمایشگاه ذی صلاح و مورد تایید ارسال می گردد. هزینه ارسال خاموش کننده و انجام آزمون ها، به عهده شرکت می باشد. کارشناس بازدید کننده سازمان مجاز است در صورت صلاحدید نسبت به ضبط مدارک نشانگر تخلف و یا تهیه تصویر از مدارک، اقدام نماید.

۳- سازمان در هر سال شمسی، ۸ نمونه از خاموش کننده های شارژ شده توسط شرکت و مسترد شده به کارفرما را به طور تصادفی انتخاب نموده و پس از هماهنگی با کارفرما و شرکت، به منظور بررسی صحت رعایت الزامات آیین نامه شارژ، به آزمایشگاه ذی صلاح و مورد تایید ارسال نمی نماید. هزینه ارسال خاموش کننده و انجام آزمون ها، به عهده شرکت می باشد.

۴- چنانچه در هر مرتبه بازدید از محل شرکت، تخلفاتی نسبت به الزامات آیین نامه شارژ در ساختار و زیرساخت های شرکت، فرآیندهای شارژ خاموش کننده، مواد اولیه و اقلام مصرفی، پرسنل آموزش دیده و سایر موارد مشاهده شود، مطابق ماده (۶) آیین نامه، به تخلفات مذکور رسیدگی خواهد شد.

۵- چنانچه در هر مرتبه ارسال نمونه های شارژ شده توسط شرکت، تخلفی نسبت به الزامات آیین نامه شارژ مشاهده شود که ناشی از قصور شرکت باشد، مطابق ماده (۶) آیین نامه، به تخلفات مذکور رسیدگی خواهد شد.

ماده (۵): الزامات شرکت ذی صلاح شارژ

- ۱- شرکت باید دارای تاییدیه صنفی و جواز اتحادیه خدمات ایمنی و آتش نشانی باشد.
- ۲- شرکت باید همواره شرایط مورد نیاز جهت بازدید بدون هماهنگی کارشناسان سازمان را مهیا نموده و تعطیلی های مقطعی و احتمالی را از قبل به صورت رسمی به سازمان اطلاع رسانی نماید.
- ۳- شرکت موظف است همواره تمامی مفاد و الزامات مندرج در دستورالعمل شارژ را رعایت نماید. همچنین شرکت تنها مجاز به ارائه خدمات شارژ برای خاموش کننده هایی است که دارای نشان استاندارد ملی و یا تاییدیه کیفیت بین المللی باشند.
- ۴- شرکت باید دارای ساختار نظام مند اداری بوده و ضمن تدوین فرآیندهای اجرایی به صورت مکتوب آموزش های لازم جهت اجرای فرآیندها را به پرسنل داده و گواهینامه ISO9000 دریافت نموده باشد. همچنین تمامی کارگران بخش شارژ باید دارای گواهینامه آموزش شارژ سازمان باشند.
- ۵- شرکت باید مجهز به سیستم بایگانی فیزیکی و الکترونیکی بوده و تمامی اطلاعات الزام شده توسط این آیین نامه را به طور دائم ثبت و به روزرسانی نماید. مسئول بایگانی یا جانشین وی، باید در تمامی ساعات کار مجموعه، حضور دائمی داشته باشد.
- ۶- تمامی فعالیت های شرکت، نظیر خرید قطعات یدکی خاموش کننده، مواد اولیه (شامل پودر خشک، فوم، گازهای ازت و دی اکسید کربن)، انجام کالیبراسیون تجهیزات و کارگران فعال و سایر موارد مندرج در دستورالعمل شارژ، در هر مقطع زمانی باید به طور منسجم و قابل دسترسی، به صورت الکترونیکی و فیزیکی ثبت و بایگانی شود.
- ۷- زیرساخت های شرکت (تعداد پرسنل، تجهیزات، فضای کار، وسایل نقلیه، میزان خرید مواد اولیه، ظرفیت انبار و ...) باید با تعداد خاموش کننده هایی که در هر مقطع زمانی به منظور شارژ به مجموعه منتقل می شود، دارای تناسب بوده و به گونه ای باشد که مدت زمان کل فرآیند (شامل دریافت خاموش کننده از متقاضی، انتقال به کارگاه، تست، شارژ مجدد و عودت آن) بیشتر از مقادیر مندرج در دستورالعمل شارژ نباشد.
- ۸- شرکت موظف است تعداد کافی خاموش کننده دستی از انواع مختلف را به منظور جایگزینی موقت با خاموش کننده های دریافتی از متقاضی، تهیه نموده و به صورت دائمی در محل نگهداری نموده و مطابق الزامات مندرج در دستورالعمل شارژ در اختیار متقاضی قرار دهد.
- ۹- شرکت باید برای انجام فرآیند شارژ، تعمیر و انجام خدمات فنی بر روی خاموش کننده ها، فضای مناسبی به مساحت خالص حداقل ۵۰ متر مربع و ارتفاع ۳ متر تخصیص دهد. پلکان، قسمت های غیر قابل استفاده و قسمت های اداری شامل در مساحت مذکور محسوب نمی شوند. قرارگیری اماکن مسکونی، بیمارستان و مدرسه در شعاع ۱۰۰ متری محل شارژ مجاز نمی باشد. سایر شرایط محل شارژ باید مطابق الزامات مندرج در دستورالعمل شارژ باشد.
- ۱۰- شرکت تنها مجاز است پودر و واشر آب بندی مطابق رنگ سال را مورد استفاده قرار دهد. به کارگیری پودر و واشر غیر منطبق با رنگ سال، به هر نحو و برای متقاضیان هر نقطه ای از کشور، به طور کل ممنوع بوده و در صورت مشاهده برخورد قانونی می شود.
- ۱۱- شرکت موظف است حداقل هر سه ماه یک مرتبه، نسبت به نمونه برداری تصادفی از پودر خریداری شده از هر برند تجاری و ارسال آن به مراکز ذی صلاح مشخص شده توسط سازمان اقدام نماید. هماهنگی های لازم جهت ارسال مستقیم و محرمانه گزارش مکتوب نتیجه آزمون صادر شده توسط آزمایشگاه به سازمان باید توسط شرکت انجام شود.
- ۱۲- کارت شارژ صادر شده توسط شرکت برای هر خاموش کننده باید مطابق پروتکل تعریف شده در دستورالعمل شارژ بوده و دارای شماره سریال یکتا به منظور رهگیری شرایط و وضعیت خاموش کننده باشد.
- ۱۳- شرکت باید مجهز به یک سامانه آنلاین رویت و پایش اطلاعات بوده و این سامانه باید برای عموم شهروندان در دسترس باشد. سامانه باید به گونه ای تعریف شود که در صورت ورود شماره سریال یکتای مندرج روی کارت شارژ، تمامی اطلاعات ملزم شده در دستورالعمل شارژ را نمایش دهد.
- ۱۴- شرکت موظف است با حداقل یک مرکز انجام آزمون هیدرواستاتیک، قرارداد همکاری داشته باشد و طی ساز و کار مناسب، نسبت به ارسال سیلندرهایی دریافتی به مرکز و انجام آزمون هیدرواستاتیک و دریافت گواهی پذیرش در آزمون، اقدام نماید. این مراکز باید مورد تایید سازمان ملی استاندارد ایران باشند.

۱۵- تجهیزات و موارد ذیل باید در محل شرکت قابل رویت و بهره برداری باشد:

- تجهیزات تهویه محیطی با ظرفیت مناسب و استفاده از فیلترهای تصفیه کننده غبار در خروجی آنها
- تجهیزات و انبر پلمب خاموش کننده با نشان و نام شرکت به همراه سرب و سیم پلمب با ضخامت استاندارد
- علائم هشدار دهنده و ایمنی کارگاهی
- درج SOP فرآیندهای انجام گرفته در کارگاه با ابعاد مناسب به منظور رویت دائمی پرسنل
- حوضچه تست نشتی با ابعاد و روشنایی مناسب
- تجهیزات حفاظت فردی (شامل کفش کار ایمنی، لباس کار مناسب، ماسک فیلتردار، دستکش و عینک) به تعداد کافی
- رایانه و چاپگر به منظور درج اطلاعات خاموش کننده ها و چاپ کارت شارژ به همراه کارت شارژ خام به تعداد کافی
- میز کار استاندارد و گیره پنوماتیک و دارای محافظ قابل قبول
- ابزار توزین دیجیتال (با توجه به اوزان کپسول های قابل شارژ)
- ابزار مخصوص باز و بسته بودن شیر خاموش کننده و تورک متر
- انبار لوازم یدکی استاندارد (نظیر شیر، واشر، سوزن، سیلینگ، نازل و ...)
- انبار مواد مصرفی استاندارد (نظیر کیسه های پودر، کپسول CO2 و ازت)
- دستگاه حمل سیلندرهای بزرگ حاوی گاز تحت فشار (ترولی یا جرثقیل)
- دستگاه پرس شیلینگ (هیدرولیک یا دستی)
- پمپ مخصوص تزریق گاز CO2
- مخزن با ظرفیت مناسب به منظور تخلیه پودر خاموش کننده
- محل مناسب جهت انبارش پودرهای تخلیه شده به منظور معدوم سازی
- تجهیزات مناسب جهت نظافت بدنه و قطعات خاموش کننده
- دستگاه خودکار پودر پرکن

ماده (۶): نحوه رسیدگی به تخلفات

شرح تخلف	اقدام قانونی
عدم همکاری شرکت در بازدیدهای بدون اطلاع قبلی و میسر نشدن امکان بازدید از محل	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
آماده به کار نبودن سامانه آنلاین برای مدت زمان بیش از ۴۸ ساعت	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
عدم حضور مسئول به روزرسانی اطلاعات سامانه آنلاین در بازدید سرزده سازمان	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
عدم عودت خاموش کننده در بازه زمانی مشخص شده و تاخیر در فرآیند شارژ	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
عدم درج اطلاعات مقتضی روی لوله میلاد توسط اپراتور	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
بایگانی غیر اصولی و ناقص اطلاعات خاموش کننده ها و مواد و تجهیزات ورودی به کارگاه	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
استفاده از تجهیزات فاقد گواهی کالیبراسیون و یا گواهی کالیبراسیون منقضی شده	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
عدم استفاده از تجهیزات ایمنی و حفاظت فردی مناسب در محل کار	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
مشاهده عملکرد غیر اصولی و مغایر با دستورالعمل شارژ از طرف پرسنل شرکت	اخطار کتبی / حذف به مدت یک ماه
تغییر در ساختار و تجهیزات محل شارژ به گونه ای که به الزامات این آیین نامه خدشه وارد شود	حذف به مدت دو ماه
عدم انجام آزمون هیدرواستاتیک مطابق الزامات دستورالعمل شارژ	حذف به مدت دو ماه
عدم ارائه خاموش کننده جایگزین به تعداد کافی به متقاضی	حذف به مدت دو ماه
عدم همکاری شرکت در نمونه برداری های تصادفی خاموش کننده از متقاضیانی که شرکت در بازه زمانی یک سال گذشته به آنها خدمات ارائه نموده است	حذف به مدت دو ماه
استفاده از نیروی کار فاقد گواهینامه آموزش شارژ	حذف به مدت دو ماه
دریافت خاموش کننده فاقد نشان استاندارد ملی یا بین المللی و اقدام به شارژ آن	حذف به مدت دو ماه
عدم ارسال نمونه تصادفی از پودر خاموش کننده هر برند و ارائه نتیجه آزمون به سازمان در فواصل زمانی مشخص شده در این آیین نامه	حذف به مدت دو ماه
عدم پرداخت هزینه های برداشت نمونه و انجام آزمون توسط مراکز مورد تایید سازمان	حذف به مدت سه ماه
خریداری پودر از تولید کننده فاقد نشان استاندارد	حذف به مدت سه ماه
استفاده از گازی غیر از نیتروژن با خلوص کافی به منظور شارژ خاموش کننده	حذف به مدت سه ماه
عدم انطباق وزن پودر شارژ شده با مقادیر مندرج در آیین نامه شارژ که ناشی از کم فروشی شرکت باشد	حذف به مدت سه ماه
مشاهده هرگونه نقص عملکرد خاموش کننده در نمونه های تصادفی که ناشی از سهل انگاری باشد	حذف به مدت سه ماه
مشاهده پودری با رنگ مغایر رنگ سال در محل شارژ	حذف به مدت شش ماه
مشاهده تجهیزاتی نظیر الک و پودر رنگ که نشانگر رنگ آمیزی استفاده از پودر مستعمل	حذف به مدت شش ماه
مشاهده تخلف در به کارگیری واشر / پودر مطابق رنگ سال در نمونه های تصادفی	حذف به مدت شش ماه
عدم انطباق طیف رنگ پودر به کار گرفته شده با رنگ تولید شده توسط کارخانه به نحوی که نشان دهنده ترکیب پودرهای مستعمل با پودر جدید باشد	حذف به مدت شش ماه
مشاهده عدم انطباق پودر به کار گرفته شده جهت شارژ با نوع پودر مندرج روی خاموش کننده	حذف به مدت شش ماه
عدم امه های کامل پودرهای تخلیه شده از خاموش کننده ها	حذف به مدت شش ماه
ارائه خاموش کننده جایگزین فاقد شارژ به متقاضی	حذف به مدت شش ماه
عدم انطباق درصد خلوص پودر به کار گرفته شده جهت شارژ با مقادیر استاندارد	حذف به مدت یک سال
تلاش به منظور جلوگیری از تهیه گزارش، تصویر و مدارک دال بر تقلب، ارتشا، ارباب و یا برخورد فیزیکی با کارشناس بازدید کننده در زمان بازدیدهای تصادفی	حذف به مدت یک سال
به کارگیری موادی غیر از پودر استاندارد (نظیر گچ، پودر سنگ و ...) جهت شارژ خاموش کننده	حذف دائمی